Boyei malamu na bolandi ya mateya ya mitabu ya Biblia. Lelo tokokoba na mitabu mine oyo elandi: Bakonzi ya Liboso (1 Bakonzi), Bakonzi ya Mibale (2 Bakonzi), Masolo ya Mikolo ya Liboso (1 Ntango) mpe Masolo ya Mikolo ya Mibale (2 Ntango). Tosili déjà koleka mitabu zomi ya liboso; yango wana soki otángá yango naino te, ezali malamu ozonga liboso mpo tokende elongo na mateya oyo elandi.

Mitabu ya Bakonzi

Na ebandeli, buku ya 1 Bakonzi mpe 2 Bakonzi ezalaki kaka buku moko, kasi na sima bakabolaki yango na biteni mibale. Mokomi na yango azalaki Mosakoli Yeremia. Atako abotamaki na suka ya eleko ya bakonzi, akangaki mpe asangisaki mikanda nyonso ya makambo ya bakonzi, mpo misala ya mokonzi moko na moko ezalaki kokomama na mikanda ya ndenge moko oyo babengaki *mikanda ya makambo ya mikolo*.

Na mokuse, mitabu ya Bakonzi elobeli bokonzi ya bakonzi ya Isalaele. Kasi mitabu ya 1 Ntango mpe 2 Ntango ezali lokola bozongeli lisusu lisolo yango, na mwa makambo mosusu oyo ekomamaki te na Bakonzi. Ezali lokola ndenge Matayo mpe Luka bakomaki Nsango Malamu moko, kasi na bato mibale ndenge na

ndenge. Ndenge moko mpe, Bakonzi mpe Ntango elobeli lisolo moko — lisolo ya bakonzi ya Isalaele — kasi Ntango ebandi mwa sima epai ya Mokonzi Davidi.

Mokomi ya Masolo ya Mikolo azalaki Ezra, oyo akomaki mpe buku ya Ezra. Tokomona lisusu lisolo na ye ntango tokokóma na buku yango.

Isalaele mpe likambo ya bakonzi

Ekaniseli ya Nzambe na ebandeli ezalaki te ete Isalaele bazala na mokonzi ya moto. Kasi lokola baboyaki bokonzi ya Nzambe, Nzambe apesaki bango oyo motema na bango elingaki. Atako bongo, Nzambe atikaki bango te. Nzambe azalaki kaka koluka nzela ya kobikisa bango na nzela ya bakonzi oyo bango moko balingaki.

Mokonzi Salomo

Buku ya 1 Bakonzi ebandi na Mokonzi Salomo, mokonzi ya misato ya Isalaele sima ya Saulo mpe Davidi. Salomo azalaki mwana ya Davidi mpe mama na ye azalaki mwasi ya Uria. Nzambe asalelaki

mwasi yango ngolu mpe akómisaki mwana na ye mokonzi.

Salomo ayangelaki mbula 40. Abandaki malamu, kasi asukisaki malamu te. Atako azalaki na bwanya mpe nkembo oyo Nzambe apesaki ye, na suka abongwanaki motema mpe abalaki basi ya bikolo ya bapaya, oyo Nzambe apekisaki.

 1 Bakonzi 11:1-13 (Mokanda na Bomoi)
Salomo alingaki basi mingi ya bapaya... mpe basi wana babongolaki motema na ye mpo alanda banzambe mosusu... Nzambe asilikelaki ye mpe alobaki ete bokonzi ekokabolama, kasi ekosalema na mikolo ya mwana na ye mpo na Davidi.

Tempelo ya Nzambe

Ata libunga na ye, Salomo asalaki likambo monene: atongaki TEMPLO mpo na Nzambe. Davidi alingaki kotonga yango, kasi Nzambe apekisaki ye mpo asopaki makila mingi. Yango wana Salomo nde atongaki yango.

Atindaki bato koluka mabaya ya motuya mpe mabanga ya ntalo uta na mikili mosusu, mpe bato ya mayele bayaki kosalisa.

Tempelo etongamaki na mayele mpe na kitoko mingi, mpe ezalaki na ndakisa te na mokili mobimba. Ntango bazalaki kotonga yango, mongongo moko te eyokanaki — yango esalaki ete banguna báyeba te nini ezalaki kosalema.

Nzambe apambolaki Isalaele mpe kimia ezalaki koleka mbula 40.

Bokonzi ekabwani

Ntango Salomo akómaki mobange, motema na ye epengwaki. Nzambe abomaki ye te, kasi alongolaki eteni ya bokonzi na ye. Liboso ayangelaki mabota 12 nyonso, kasi sima bokonzi ekabwanaki:

- Yuda (na Benyamini) — na sudi
- Isalaele (mabota 10) — na nord

Yango esalemaki na eleko ya mwana na ye Rehoboame. Isalaele ekómaki bikolo mibale kati na ekolo moko.

Lisumu ya moto moko ekoki kozokisa bato mingi. Lisumu ya moyambi esilisaka mpe lokumu ya Nzambe.

Bakonzi ya Isalaele mpe Yuda

Na nord (Isalaele), bakonzi pene ya 20 bayangelaki — kasi nyonso basalaki mabe liboso ya Nzambe. Moko ya bato mabe mingi azalaki Mokonzi Akaba ná mwasi na ye Jezabele, oyo akotisi losambo ya bikeko.

Na eleko yango Nzambe atindaki mosakoli Eliya mpo azongisa Isalaele epai ya Nzambe. Bamosusu babongolaki motema, kasi mingi baboyaki.

Na Yuda, bato bazalaki na bobangi ya Nzambe mwa moke mpo Tempelo ezalaki kuna. Bakonzi mosusu lokola Hezekia mpe Yosia batambolaki na nzela ya Nzambe mpe Nzambe apambolaki bango.

Basakoli mingi ya Biblia — Eliya, Elisha, Yisaya, Oze, Amosi, Mika, Yeremia, Nahumu mpe basusu — basalaki na eleko oyo mpo kokebisa bato bábaluka epai ya Nzambe.

Botomboki mpe boombo

Na boumeli ya koleka mbula 400, Nzambe atindaki basakoli, kasi bato mingi baboyaki. Nsuka, motema molai ya Nzambe esukaki.

- Isalaele (nord) bamemamaki na boombo na Asiri.
- Yuda (sudi) sima ya mbula 125 bamemamaki na Babiloni mpo na mbula 70.

 2 Ntango 36:14-21 (Mokanda na Bomoi)
Bato baboyaki maloba ya Nzambe mpe batyolaki basakoli; yango wana nkanda ya Nzambe ekómaki monene kino lobiko ezalaki lisusu te, mpe bamemamaki na boombo na Babiloni mpo maloba ya Nzambe ekokisama.

Molongo 16 elobi ete: *batyolaki batindami ya Nzambe kino nkanda ya Nzambe ekómaki monene mpe lobiko ezalaki lisusu te.*

Liteya mpo na biso lelo

Ezali na tango oyo nkanda ya Nzambe ekoki kotonda. Moto oyo azali kotyola Nsango Malamu lelo, mokolo moko akolela kasi lisalisi ekozala te. Nzambe azali kozela mpo obongola motema, oboya lisumu mpe ozonga epai na Ye.

> *Luka 13:24-28 (Mokanda na Bomoi)*
> *“Yesu alobaki: Bóluka kokota na ekuke ya moke... bato mingi bakolinga kokota kasi bakokoka te... ntango nkolo ya ndako akokanga ekuke, bato bakobeta ekuke kasi akoloba: Nayebi bino te...”*

Oyo osengeli kosala

Bongola motema epai ozali, tika masumu na yo, mpe luka batisimo ya solo — kozindisama mobimba na nkombo ya Yesu Klisto kolanda Misala 2:38, mpe Nzambe akopesa yo Molimo Mosantu.

Tángá mitabu oyo yo moko, tika ata eteni moko te. Maloba ezali polele mpe ekosalisa yo oyeba makambo ya Nzambe malamu. Nzambe akofungolela yo makambo mingi koleka.

Koba kolanda mateya oyo mpe kabola Nsango Malamu na basusu.

Nkolo apambola yo.

JIUNGE NA GROUP LETU LA WHATSAPP HAPA >> WHATSAPP GROUP....

Share on:
WhatsApp